

1. EUGENE IONESCO: PLEŠASTA PEVKA

Eugene Ionesco (1912-1994) je bil rojen v Slatini (Romunija) kot sin Romuna in Francozinje. Mladost je preživel v Parizu, nato je študiral v Bukarešti (1925). Leta 1936 se je poročil, leta 1938 pa dobil štipendijo za študij v Parizu. V Parizu se je posvetil književnosti. Še enkrat je prišel v Romunijo in ostal tam v letih 1940-1942. Nato se je vrnil v Pariz. Med vojno je bil korektor, po vojni pa se je uveljavil kot dramatik, pisatelj in esejist. Leta 1971 je bil sprejet v Francosko akademijo. Umrli je leta 1994.

Ionesco je eden najvidnejših predstavnikov tako imenovane absurdne (tudi avantgardne) dramatike.

Nekatera njegova dela:

- "antiigra" Plešasta pevka (1950)
- "komična drama" Uèna ura (1951)
- "tragična burka" Stoli (1952)
- Nosorogi (1959)
- Macbeth

Plešasta pevka

Plešasta pevka je antidrama z zanimivim naslovom in nastankom. Navdih in glavne osebe je Ionesco našel v suhoparnih lekcijah uèbenika za angleški jezik. Prvotni naslov (Angleško brez težav) je dramo preveè omejeval, zato je Ionesco izbral pomoto nekega igralca (namesto plavalasa uèiteljica je rekel plešasta pevka). Tudi naslov je absurd.

V Plešasti pevki postavlja na oder groteskno podobo zakonskih, družinskih in drugih razmerij mešanskega zasebnega življenja. Zgodbe ni oziroma se sestavlja iz posameznih prizorov, ki so posreèene toèke v slogu kabareta ali verieteja. Ponekod se dialog sprevrže v jezikovno zmedo in smešne slogovne zmesi.

Igra, ki ni takoj uspela, je že v naslednjem desetletju postala vzorèni primer dramske avantgarde. Pri pisanju dela je bil Ionesco preprièan, da piše tragedijo govora in da pri tem prikazuje ob izpraznjenem besedju izpraznjenost medsebojnih odnosov oseb.

Krstna predstava Plešaste pevke je bila l. 1950 v Parizu, knjižno pa je prviè izšla l. 1954.

Absurdna drama je posebna smer modernega gledališèa. Razvila se je po letu 1950 v Franciji. Izhaja iz absurda (nesmisla) kot osnovnega doživetja sveta. Absurd je prisoten tako v vsebini kot v obliki dram. Namesto logièno urejenega dogajanja prevladuje

nesmiselno zaporedje dogodkov ali gibanje v krogu brez začetka in konca. Junaki so pasivni, podobni marionetam. Tudi dialog je največkrat nesmiseln. Najpomembnejša dramatika te smeri sta Samuel Beckett in Eugene Ionesco.

Odlomek v Berilu 3 je znani absurdno-komični 4. prizor o "seznanjanju" zakoncev Martin. Gospod in gospa Martin sedita v isti sobi. Sledi pogovor med njima, češ da se poznata. Na koncu ugotovita, da sta mož in žena. Nesmiselnost in odtujenost poudarjajo še nesmiselne opombe (didaskalije).